

Sygn. akt IV P 523/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni IV Wydział Pracy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Wojnicka-Blicharz

Ławnicy: Bożena Czecholińska

Mieczysław Grzenia

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Grażyna Mrozik

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Ministerstwu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

o ustalenie istnienia stosunku pracy

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powódki M. W. na rzecz pozwanego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kwotę 180 /sto osiemdziesiąt/ złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. przenosi na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni koszty sądowe od obowiązku uiszczenia których powódka była zwolniona z mocy prawa.

Mieczysław Grzenia SSR Joanna Wojnicka-Blicharz Bożena Czecholińska

Sygn. akt IV P 523/15

UZASADNIENIE

Powódka M. W. pozwem z dnia 05 października 2015 r. skierowanym przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. wniosła o ustalenie, że powódka pozostaje od dnia 05 lipca 2010 r. w stosunku pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony zawartej ze Skarbem Państwa – Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz nakazanie pozwanemu dopuszczenie powódki do pracy w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G..

W piśmie z dnia 14 grudnia 2015 r. powódka wskazała, że po wniesieniu pozwu Centrum Monitorowania Rybołówstwa stało się Wydziałem Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Zmiana nastąpiła na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. 2015, poz. 2078). Mając na uwadze powyższe powódka podała, że aktualnym oznaczeniem strony pozwanej jest Skarb Państwa – Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Pismem z dnia 13 stycznia 2016 r. powódka na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. wezwała do wzięcia udziału w sprawie po stronie pozwanej Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Mając na względzie powyższe powódka sprecyzowała żądania pozwu w ten sposób, iż wniosła o ustalenie, że pozostaje od dnia 05 lipca 2010 r. w stosunku pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony zawartej z Ministerstwem Gospodarki i Żeglugi Śródlądowej oraz nakazanie pozwanemu dopuszczenie powódki do pracy w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Departamencie Rybołówstwa – Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G..

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2016 r. Sąd w trybie art. 194 § 1 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w W..

Pismem z dnia 05 lutego 2016 r. pozwany wyraził zgodę na wstąpienie Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w miejsce dotychczasowego pozwanego Skarbu Państwa – Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W odpowiedzi na pozew Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wniosło o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że zatrudnia inne osoby zarówno w oparciu o umowy cywilnoprawne, jak i umowy o pracę. Pozwany stwierdził, że praca powódki nie była pracą podporządkowaną w sposób odpowiadający stosunkowi pracy. Praca ta wykonywana była zazwyczaj przez powódkę w pojedynkę. Powódka otrzymywała zadanie do wykonania, czasem też wskazówki co do sposobu wykonania zadania, cała reszta bieżących decyzji spoczywała jednak samodzielnie na powódce. Ta ogólna kontrola dokonywana przez zleceniodawcę z punktu widzenia rezultatów działalności nie świadczy o podporządkowaniu pracowniczym.

Pismem z dnia 18 lutego 2016 r. powódka wyraziła zgodę na wstąpienie Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w miejsce dotychczasowej strony pozwanej, tj. Skarbu Państwa.

Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2016 r. Sąd uznał za skuteczne wstąpienie pozwanego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w W. w miejsce Skarbu Państwa – Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w W. oraz zwolnił w trybie art. 194 § 2 k.p.c. od udziału w sprawie w charakterze pozwanego Skarbu Państwa – Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Postanowieniem z dnia 20 października 2016 r. Sąd umorzył postępowanie w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. W. w dniu 05 lipca 2010 r. podjęła pracę w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W., Departamencie Rybołówstwa – Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. (dalej również (...)) na podstawie umowy zlecenia nr (...) zawartej w dniu 28 czerwca 2010 r. O ofercie pracy powódka dowiedziała się od swojego znajomego B. B. (1), który był zatrudniony w CMR na podstawie umowy zlecenia i wykonywał te same czynności, które miały być zleczone powódce. Podczas pierwszej rozmowy powódki z naczelnikiem Z. G. powódce wyraźnie zaproponowana została umowa zlecenia, ale Z. G. nie wykluczył, że w późniejszym okresie będzie możliwość zatrudnienia na etat. Powódka wyraziła chęć podjęcia pracy i po paru dniach została zaproszona na podpisanie umowy o współpracy. Pierwsze rozmowy z naczelnikiem dotyczące zmiany formy zatrudnienia odbyły się po okresie około 6 miesięcznej współpracy. Z. G. poinformował wówczas powódkę, że nie ma możliwości zatrudnienia w innej formie. Powódka skończyła wyższe studia z zakresu administracji, podczas których miała przedmiot prawa. Powódka miała świadomość podpisując umowy zlecenia, że współpraca pomiędzy stronami będzie się odbywać na podstawie umowy zlecenia. Z. G. nie wydawał powódce polecenia przebywania w centrum w godzinach od 8.15 do 16.15, ale obecność powódki w tych godzinach była łatwiejsza dla wykonywania zleconych zadań. Pomiędzy kolejnymi umowami powódki jak i

współpracownika B. B. (1) były przerwy. W trakcie przerw żadne czynności nie były wykonywane przez powódkę. Powódka wyrażała wolę kontynuowania umowy, zaś Z. G. informował, że decyzja dotycząca kontynuacji zależy od Ministerstwa. Zarówno B. B. (1) jak i powódka zdawali sobie sprawę od samego początku, że zawarte umowy miały charakter umów zlecenia.

/dowód: zeznania świadków Z. G. karta 743-746 w protokół k.758 B. B. (1) karta 747-750, e protokół k, 758, zeznania powódki k... w zw. z wyjaśnieniami e protokół karta 758, zeznania świadka R. T. karta 834 -837, e protokół (...): 29 – 01:31/

K. K. (1) pracowała w pozwanym od 2009 roku, przy czym do 2014 roku współpraca świadka była oparta o umowę zlecenia. Świadek K. K. (1) słownie umówiła się ze Z. G., że będzie pracowała w godzinach od 8.15 do 16.15. Było technicznie możliwym, aby część obowiązków wykonywać zdalnie. Z. G. nie sprzeciwiał się zdalnej pracy. Wpisywanie dzienników połowów może być wykonane zdalnie, gdyż wszystkie systemy są dostępne przez przeglądarki internetowe, po to aby były mobilne dla pracowników. Wpisując papierowy dziennik do systemu od razu pojawia się sms i dane z inspekcji.

/dowód zeznania świadka K. K. (1) karta 815-817, e protokół k.825, zeznania świadka M. G. (1) k. 817-820/

Umowy zlecenia z powódką zawierał między innymi były dyrektor generalny W. W.. Umowy były zawierane na podstawie wniosku dyrektora departamentu, w którym zawierał się przedmiot zamówienia to jest wykonywanie zadań pomocniczych przez powódkę. Departamenty, w tym Departament Rybołówstwa zgłaszał zapotrzebowanie na pracę. Z umów nie wynikało, że zadania miały charakter ciągły czy stały, w umowach nie zawierano godzin pracy. Przedmiotem umów były zadania pomocnicze. Wolą W. W. jako dyrektora generalnego zawierającego część umów z powódką było zawieranie umów zleceń. W Departamencie Rybołówstwa było dużo prac pomocniczych, technicznych i dyrektor prosił o odciążenie pracowników etatowych i dawanie im zleceń. W czasie gdy dyrektorem generalnym w Ministerstwie był W. W. podpisano około 40 umów zleceń na 800 pracowników. Zapotrzebowanie na umowy zlecenia dotyczyło czynności prostych nie wymagających wiedzy specjalistycznej. Celem zlecającego było powierzenie wykonania określonych czynności przyjmującemu zlecenie. Kwota wynikająca z umowy była wypłacana za faktycznie wykonane czynności a nie za czas. Dwie umowy zlecenia z powódką zawarł także G. W. w zastępstwie dyrektora generalnego. Umowy zlecenia zawarte przez G. W. dotyczyły tylko czynności technicznych, które nie mogły być czynnościami wchodzącymi w zakres pracowniczych obowiązków urzędników zatrudnionych w Centrum Rybołówstwa. Umowy zlecenia były finansowane z odrębnych środków budżetowych aniżeli umowy o pracę. W czasie gdy powódka miała zawarte umowy zlecenia nie było po stronie poprzednika pozwanej możliwości zawarcia umowy o pracę z powodów finansowych.

/dowód: zeznania świadka W. W. karta 820-822, e protokół od 01:38 do 02:12, zeznania świadka A. Ś. karta 822-824, e protokół karta 02:12 – 02:31, zeznania świadka G. W. karta 831-833, e protokół karta 01:45- 26:50, zeznania świadka J. W. karta 838, e protokół (...):32 – 01:52/

Powódka była świadoma, że będzie świadczyć pracę w ramach zlecenia i na to wówczas się godziła. Do obowiązków powódki przewidzianych umową należało:

- wprowadzanie do systemu (...) danych zawartych w miesięcznych raportach połowowych, dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych oraz w dokumentach pierwszej sprzedaży: polskich jednostek rybackich operujących na Morzu B. oraz polskich jednostek dalekomorskich, a także jednostek rybackich innych bander dokonujących wyładunków w polskich portach;
- wypełnianie bazy danych nowo zakupionego systemu e-logbook w celu stwierdzenia poprawności działania wszystkich jego modułów;
- stwierdzanie poprawności umiejscowienia wprowadzonych danych do systemu e-logbook oraz stwierdzanie poprawności generowania raportów zawartych w systemie;

- częściowe wypełnianie słowników i innych danych katalogowych systemu e-logbook niezbędnych do stwierdzania poprawności ich działania;

- sprawdzania i porównywania danych osobowych, kodów (...) narzędzi połowowych i organizmów morskich w dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych, dokumentach pierwszej sprzedaży, deklaracjach przejścia oraz miesięcznych raportach połowowych w celu prawidłowego ich wprowadzania do systemu (...);

- współpraca z Terenowymi Inspektoratami i Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego w celu weryfikacji poprawności danych zawartych w otrzymanych dokumentach oraz wskazania zawartych nieprawidłowości.

Powódka miała wykonać przedmiotowe zlecenie w terminie od dnia 05 lipca 2010 r. do dnia 01 października 2010 r., a za jego wykonanie, na podstawie wystawionych rachunków, miała otrzymać wynagrodzenie w kwocie 8.400,00 zł brutto, którego wypłata miała nastąpić w trzech ratach po 2.800,00 zł brutto każda. Warunkiem wystawienia rachunku przez powódkę miała być akceptacja przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. pisemnego sprawozdania powódki z wykonania części zlecenia. Ministerstwo zastrzegło sobie również możliwość kontroli realizacji zlecenia. W sprawach nieuregulowanych w umowie miały znaleźć zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego. Zawierając umowę powódka wniosła o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Umowa została wykonana, a powódka otrzymała umówione wynagrodzenie.

/Dowód: umowa nr (...) k.17-19, zeznania powódki k. 738, zeznania świadka Z. G. k. 743/

Następnie powódka zawarła z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi 15 kolejnych umów zlecenia, tj.:

- umowę nr (...) z dnia 29 września 2010 r. zawartą na okres od 04 października 2010 r. do dnia 17 grudnia 2010 r., której treść była analogiczna jak umowy zlecenia nr (...) z dnia 28 czerwca 2010 r.;

- umowę nr (...) z dnia 30 grudnia 2010 r. zawartą na okres od 03 stycznia 2011 r. do dnia 04 kwietnia 2011 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- wprowadzania do systemu (...) danych zawartych w miesięcznych raportach połowowych, dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych oraz w dokumentach pierwszej sprzedaży: polskich jednostek rybackich operujących na Morzu B. oraz polskich jednostek dalekomorskich, a także jednostek rybackich innych bander dokonujących wyładunków w polskich portach;

- stwierdzania poprawności umiejscowienia danych przeniesionych z dotychczas użytkowanego systemu (...) do wdrażanego systemu e-logbook, stwierdzania poprawności generowania raportów przez nowy system oraz poprawności działania wszystkich jego modułów;

- sprawdzania poprawności działania systemu powiadomień SMS służącego do przesyłania wiadomości SMS z jednostek rybackich do Centrum Monitorowania Rybołówstwa (CMR) oraz systemu elektronicznego raportowania (...);

- sprawdzania kodów obszarów połowowych, narzędzi połowowych, organizmów morskich w dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych, dokumentach pierwszej sprzedaży, deklaracjach przejścia oraz miesięcznych raportach połowowych w celu prawidłowego ich wprowadzania do systemu (...);

- współpracy z inspektorami rybołówstwa morskiego mającej na celu wyeliminowanie błędów w dokumentach wypełnianych przez rybaków i przesyłanych do CMR w G..

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 30 marca 2011 r. zawartą na okres od 05 kwietnia 2011 r. do 04 sierpnia 2011 r., której treść była analogiczna jak umowy zlecenia nr (...) z dnia 30 grudnia 2010 r., z tym że strony umówiły się na wynagrodzenie w

wysokości 11.200,00 zł brutto, którego wypłata miała nastąpić w czterech ratach po 2.800,00 zł brutto każda. Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 04 sierpnia 2011 r. zawartą na okres od 05 sierpnia 2011 r. do 06 grudnia 2011 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- wprowadzania do systemu e-logbook danych zawartych na przesyłanych do Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. raportach miesięcznych, dziennikach połowowych i dokumentach pierwszej sprzedaży;

- stwierdzania poprawności generowania raportów statystycznych przez system e-logbook oraz bieżącego monitorowania poprawności działania wszystkich jego modułów;

- monitorowania funkcjonowania systemu powiadomień SMS oraz współpracy z jego projektantami i wykonawcami w celu usunięcia błędów występujących w jego funkcjonowaniu oraz zgłaszania modyfikacji w celu poprawienia jego funkcjonalności;

- kontrolowania przestrzegania okresów ochronnych i obowiązujących zakazów połowów poszczególnych gatunków organizmów morskich;

- przesyłania raportów związanych z wykorzystaniem kwot połowowych oraz działalnością systemu (...) do wszystkich uprawnionych instytucji krajowych i zagranicznych;

- sprawdzania kodów obszarów połowowych, narzędzi połowowych, organizmów morskich w dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych, dokumentach pierwszej sprzedaży, deklaracjach przejścia oraz miesięcznych raportach połowowych w celu prawidłowego ich wprowadzenia do systemu (...);

- współpracy z inspektorami rybołówstwa morskiego w ustawowym zakresie.

Strony umowy umówiły się na wynagrodzenie w wysokości 11.800,00 zł brutto, którego wypłata miała nastąpić w czterech ratach po 2.950,00 zł brutto każda. Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 07 grudnia 2011 r. zawartą na okres od 07 grudnia 2011 r. do dnia 08 kwietnia 2012 r., której treść była analogiczna jak umowy zlecenia nr (...) z dnia 04 sierpnia 2011 r.;

- umowę nr (...) z dnia 10 kwietnia 2012 r. zawartą na okres od 10 kwietnia 2012 r. do dnia 09 sierpnia 2012 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- wprowadzania do Systemu Informacyjnego (...) e-logbook danych zawartych na przesyłanych do Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. raportach miesięcznych, dziennikach połowowych i dokumentach pierwszej sprzedaży;

- udziału w opiniowaniu i wdrażaniu do bieżącej eksploatacji systemu elektronicznego w celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania i raportowania działalności połowowej ((...) vCatch);

- sprawdzania poprawności generowania raportów statystycznych przez system e-logbook oraz bieżącego monitorowania poprawności działania wszystkich jego modułów;

- monitorowania poprawności działania systemu powiadomień sms służącego do przesyłania wiadomości sms z jednostek rybackich do Centrum Monitorowania Rybołówstwa (CMR) w celu zapewnienia poprawności umieszczania dokonanych zgłoszeń w bazie danych oraz ich wizualizacji na stronie internetowej;

- kontrolowania przestrzegania okresów ochronnych organizmów morskich oraz obowiązujących zakazów używania narzędzi połowowych w celu zapewnienia realizacji planu ochrony zasobów morskich Morza B.;

- sprawdzanie kodów gatunków ryb, obszarów połowowych w celu prawidłowego ich wprowadzenia do systemu (...) e-logbook;
- generowanie raportów z systemu (...) oraz systemu informacyjnego (...) e-logbook w celu zgłaszania uwag umożliwiających ich dalszą rozbudowę oraz zapewniających prawidłowe funkcjonowanie;
- współpracy z Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego w celu usprawnienia obiegu dokumentów, przekazywania informacji oraz weryfikacji popełnionych wykroczeń przez kapitanów jednostek rybackich.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 10 sierpnia 2012 r. zawartą na okres od 10 sierpnia 2012 r. do dnia 08 grudnia 2012 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- wprowadzania danych do systemu informacyjnego (...) e-logbook zawartych w otrzymanych dokumentach w tym głównie dotyczących operacji połowowych polskich jednostek dalekomorskich w celu tworzenia statystycznej bazy danych, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013;

- udziału, opiniowania i wdrażania do bieżącej eksploatacji systemu elektronicznego ((...) vCatch) w celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania i raportowania działalności połowowej;

- współpracy z Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego w celu usprawnienia obiegu dokumentów, przekazywania informacji oraz weryfikacji popełnionych wykroczeń przez kapitanów jednostek rybackich;

- przygotowania danych statystycznych wykorzystywanych w „analizach ryzyka” określających prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, które mogłoby stanowić naruszenie przepisów wspólnej polityki rybołówstwa;

- przygotowywania okresowych zestawień i analiz statystycznych na potrzeby administracji, instytucji naukowych, instytucji statystycznych (zarówno krajowych, jak i zagranicznych), w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013;

- monitorowania danych wysyłanych poprzez satelitarną sieć I. przez transpondery satelitarne zamontowane na jednostkach rybackich w celu prawidłowego określenia pozycji połowowej jednostki rybackiej;

- monitorowania poprawności działania systemu powiadomień sms służącego do przesyłania wiadomości sms z jednostek rybackich do Centrum Monitorowania Rybołówstwa (CMR) w celu zapewnienia poprawności umieszczania dokonanych zgłoszeń w bazie danych oraz ich wizualizacji na stronie internetowej;

- kontrolowania przestrzegania okresów ochronnych dla poszczególnych gatunków, braku połowów w obszarach zamkniętych do wykonywania rybołówstwa i w celu zapewnienia ich eksploatacji zgodnej z obowiązującymi przepisami, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013;

- sprawdzania kodów obszarów połowowych, narzędzi połowowych, organizmów morskich w dziennikach połowowych, deklaracjach wyładunkowych, dokumentach pierwszej sprzedaży, deklaracjach przejścia oraz miesięcznych raportach połowowych, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013.

Strony umowy umówiły się na wynagrodzenie w wysokości 12.800,00 zł brutto, którego wypłata miała nastąpić w czterech ratach po 3.200,00 zł brutto każda. Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 11 grudnia 2012 r. zawartą na okres od 11 grudnia 2012 r. do dnia 09 kwietnia 2013 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- wprowadzania danych do systemu informacyjnego (...) e-logbook zawartych w otrzymanych dokumentach w tym głównie dotyczących operacji połowowych polskich jednostek dalekomorskich w celu tworzenia statystycznej bazy

danych, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- udziału, opiniowania i wdrażania do bieżącej eksploatacji zmodyfikowanych systemów elektronicznego raportowania w celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania i raportowania działalności połowowej, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- współpracy z Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego w celu usprawnienia obiegu dokumentów, przekazywania informacji oraz weryfikacji popełnionych wykroczeń przez kapitanów jednostek rybackich, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- przygotowania danych statystycznych wykorzystywanych w „analizach ryzyka” określających prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, które mogłoby stanowić naruszenie przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- przygotowywania okresowych zestawień i analiz statystycznych na potrzeby administracji, instytucji naukowych, instytucji statystycznych (zarówno krajowych, jak i zagranicznych), w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- kontrolowania przestrzegania okresów ochronnych dla poszczególnych gatunków, braku połowów w obszarach zamkniętych do wykonywania rybołówstwa i w celu zapewnienia ich eksploatacji zgodnej z obowiązującymi przepisami, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 10 kwietnia 2013 r. zawartą na okres od 09 kwietnia 2013 r. do dnia 09 sierpnia 2013 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- codziennego monitorowania prawidłowości funkcjonowania wszystkich raportów generowanych przez systemy informatyczne zainstalowane w CMR w G. mających zastosowanie w celu wprowadzenia skutecznych metod kontroli w przeprowadzaniu analizy ryzyka, w kontroli i bieżącej oceny wszystkich istotnych informacji wpływających na skuteczność kontroli, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- monitorowania poprawności funkcjonowania systemu monitorowania statków (...), w tym głównie częstotliwości wysyłania i poprawności otrzymywanych danych z jednostek rybackich w celu zapewnienia skutecznego monitorowania oraz szybkiego przeprowadzenia systematycznych i automatycznych kontroli krzyżowych oraz ułatwienia procedur administracyjnych, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- monitorowania poprawności działania systemu powiadomień sms służącego do przesyłania wiadomości sms z jednostek rybackich do CMR w G. w celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania i raportowania działalności połowowej zgodnej z przepisami wspólnej polityki rybołówstwa, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- wprowadzania do systemu (...) e-logbook danych zawartych w dokumentach przesyłanych do CMR w G. w celu kompleksowego monitorowania połowów oraz zapewnienia równych warunków konkurencji w sektorze gospodarki

rybnej, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- współdziałaniu we Wspólnych Kampaniach Inspekcyjnych na Morzu B. przez (...) Agencję (...) w celu zapewnienia nowego wspólnego podejścia kontroli połowów obejmującego kompleksowe monitorowanie połowów, w tym na potrzeby realizacji Programu RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 13 września 2013 r. zawartą na okres od 13 września 2013 r. do dnia 10 stycznia 2014 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- monitorowania prawidłowości funkcjonowania systemu raportowania danych w celu zapewnienia prawidłowego rejestrowania i raportowania działalności połowowej zgodnej z przepisami wspólnej polityki rybołówstwa, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- wprowadzania do systemu informatycznego danych zawartych w dokumentach przesyłanych do Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. w celu zapewnienia spójności danych w systemie, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- monitorowania prawidłowości wysyłania na wskazany adres poczty elektronicznej odebranych raportów w celu zapewnienia kompleksowego systemu kontroli spójności danych, w tym na potrzeby przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020;

- opracowywania danych statystycznych dotyczących stopnia wykorzystania kwoty oraz przewidywanych wielkości obszarów połowów w celu zapewnienia właściwych środków ochrony i zarządzania przyjętymi w ramach planów zarządzania, w tym na potrzeby realizacji Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania nowego okresu programowania 2014-2020.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 r. zawartą na okres od 13 stycznia 2014 r. do dnia 12 maja 2014 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- bieżącego monitorowania prawidłowości funkcjonowania modułu analizy ryzyka systemu e-logbook zainstalowanego w Wydziale Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G., w celu zidentyfikowania oraz określenia prawdopodobieństwa wystąpienia nieprawidłowych danych, w związku z przygotowaniem do nowego okresu programowania 2014-2020;

- monitorowaniu prawidłowości funkcjonowania systemu raportowania uprzednich powiadomień (...) w celu zapewnienia efektywnego podejścia do kontroli połowów obejmującego kompleksowe monitorowanie połowów w związku z przygotowaniem do nowego okresu programowania 2014-2020;

- wykonywania zestawień statystycznych dotyczących wyładunków jednostek obcych w polskich portach i korespondencja z (...) tych państw w zakresie wymiany danych i dokumentów wyładunkowych polskich jednostek w portach zagranicznych w celu weryfikacji krzyżowej (porównawczej) poprawności danych, w związku z przygotowaniem do nowego okresu programowania 2014-2020.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 14 maja 2014 r. zawartą na okres od 15 maja 2014 r. do dnia 12 września 2014 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- przygotowywania danych statystycznych dotyczących nakładu połowowego, kontrolowania przestrzegania okresów ochronnych organizmów morskich oraz obowiązujących zakazów używania narzędzi połowowych w celu wykorzystywania na potrzeby analizy naukowej oraz potrzeby opracowania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020;

- współpracy z Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego w celu usprawnienia obiegu dokumentów, przekazywania informacji oraz weryfikacji popełnionych wykroczeń przez armatorów i kapitanów jednostek rybackich, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 15 września 2014 r. zawartą na okres od 15 września 2014 r. do dnia 14 stycznia 2015 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- weryfikowania poprawności danych zawartych w systemach (...) i zgłoszeń sms dotyczących postojów jednostek w portach w celu monitorowania oddziaływania połowów na środowisko oraz dostosowania rybołówstwa do wymogów ochrony gatunków, w tym na potrzeby Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i przygotowania wdrażania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020;

- prowadzenia bieżącej analizy i monitorowania poprawności działania mechanizmów walidacyjnych w odniesieniu do działalności połowowej i wyladunkowej w celu wykorzystywania na potrzeby analizy statystycznej i naukowej oraz potrzeby opracowania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 20 lutego 2015 r. zawartą na okres od 20 stycznia 2015 r. do dnia 18 maja 2015 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- monitorowania wyników walidacji danych w oparciu o nowe mechanizmy w szczególności możliwość edycji parametrów walidacyjnych poszczególnych mechanizmów w celu zapewnienia spójności danych oraz wprowadzenia kompletnego i wiarygodnego systemu sprawozdawczości dotyczącego połowu i nakładu, w tym przygotowania systemu wdrażania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020 w zakresie usprawnienia gromadzenia danych i systemów zarządzania danymi;

- analizowaniem prawidłowości funkcjonowania nowego modułu służącego do rozliczania kwot połowowych z Zalewów S. oraz W. w celu wspierania zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa oraz wdrożenia indywidualnych programów kontroli i inspekcji, w tym przygotowania systemu wdrażania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020 w zakresie opracowania innowacyjnych systemów kontroli i monitorowania rybołówstwa.

Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

- umowę nr (...) z dnia 20 maja 2015 r. zawartą na okres od 20 maja 2015 r. do dnia 18 lipca 2015 r., mocą której Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W. zleciło, a powódka zobowiązała się do:

- weryfikowania poprawności funkcjonowania zmienionego modułu „Konto dla armatorów” mającego na celu zmianę transmisji danych i przetwarzanie zbiorów danych dotyczących rybołówstwa i zarządzania ryzykiem, zgodnie z art. 76 pkt 2a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) w celu podwyższenia efektywności wykonywania kontroli i prowadzenia prawidłowej sprawozdawczości, w tym przygotowania systemu wdrażania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020;

- analizowania działania modułu (...) zainstalowanego w zmodernizowanym systemie (...), niezbędnego do zapewnienia analizy oraz wymiany danych między państwami członkowskimi, zgodnie z art. 76 pkt 2d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 15 maja 2014 r. w celu poprawienia współpracy między

państwami członkowskimi dotyczącej wymiany informacji i sprawdzonych rozwiązań, w tym do przygotowania systemu wdrażania Programu Operacyjnego RYBY 2014-2020.

Strony umowy umówiły się na wynagrodzenie w wysokości 6.400,00 zł brutto, którego wypłata miała nastąpić w dwóch ratach po 3.200,00 zł brutto każda. Dalsze postanowienia umowy pozostały bez zmian.

/Dowód: umowy zlecenia k. 17-74/

Zakres obowiązków powódki w ramach poszczególnych umów zlecenia był formułowany przez Naczelnika CMR, a następnie doszczegóławiany przez głównego specjalistę M. G. (1). M. G. (1) dostawał od naczelnika jedno zadanie, które wykonywać miała powódka, zaś w umowie to zdanie było rozwijane celem ładnego określenia. Mimo różnego określenia zadań do wykonania praca powódki sprowadzała się głównie do wprowadzania i weryfikacji danych pochodzących z dzienników połowowych, miesięcznych raportów połowowych oraz dokumentów sprzedaży, a także kontroli poprawności wprowadzonych danych i w razie potrzeby kontaktowaniu się z określonymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego oraz Okręgowymi Inspektoratami Rybołówstwa Morskiego. Praca ta miała charakter pomocniczy w stosunku do pracowników zatrudnionych w CMR, a środki na wynagrodzenie powódki pochodziły z odrębnej puli środków niż ta przeznaczona na wynagrodzenia dla pracowników. Pracę wykonywaną przez powódkę wykonywali też inni pracownicy CMR, ale jedynie wtedy, gdy była taka potrzeba. W ramach wykonywanej pracy powódka nie podlegała kierownictwu Naczelnika CMR, nie musiała również wykonywać zleconych zadań w budynku CMR, w szczególności mogła je wykonywać zdalnie. Powódka przychodziła do CMR w stałych godzinach od 08.15 do 16.15, ale nie wpisywała się na liście obecności, pobierała kopertę z dokumentami i szła do swojego pokoju, gdzie wykonywała zlecenie. Powódka mogła wziąć kolejną kopertę, gdy skończyła poprzednią. Pokój, w którym pracowała powódka był oznaczony jej imieniem i nazwiskiem, podobnie jak danymi B. B. (1). Konieczność oznakowania imiennego pokoi wynikała z decyzji zarządcy budynku. W ramach zawartej umowy powódce nie przysługiwał urlop wypoczynkowy. Powódka umówiła się z dyrektorem CMR na 5 dni urlopu, które będzie mogła wykorzystywać w okresie wakacyjnym. M. W. korzystała z wolnego w przerwie pomiędzy okresami wykonania poszczególnych umów. W przypadku choroby powódki i nieobecności w pracy nie było pomniejszane otrzymywane przez powódkę wynagrodzenie. Nikt powódki w razie nieobecności nie zastępował. Wypłata wynagrodzenia powódce następowała po przedstawieniu przez powódkę sprawozdania z wykonanych zadań i przedłożeniu rachunku za wykonane zlecenie. Sprawozdania obejmowały zadania zlecone na podstawie poszczególnych umów i były tworzone według wzoru, który wymagał wprowadzenia pewnych zmian. Wniosek o zawarcie kolejnych umów zlecenia był inicjowany każdorazowo przez Kierownictwo Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w W., a same umowy były podpisywane przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa lub osobę przez niego upoważnioną. Nadzór nad sposobem wykonania przez powódkę umowy zlecenia był wykonywany przez Naczelnika CMR, jego zastępcę lub innych pracowników Wydziału.

/Dowód: sprawozdania z wykonania umów zlecenia k. 304-726, zeznania powódki k. 738-742 i 982-984, zeznania świadka B. B. (1) k. 747-750, zeznania świadka L. M. k. 751, zeznania świadka F. R. k. 752-753, zeznania świadka K. K. (1) k. 815-817, zeznania świadka M. G. (1) k. 817-820, zeznania świadka W. W. k. 820-822, zeznania świadka A. Ś. k. 823-824, zeznania świadka G. W. k. 831-834, zeznania świadka R. T. k. 834-837, zeznania świadka J. W. k. 838-839, zeznania świadka K. L. k. 978-980, zeznania świadka I. N. k. 980-982, zeznania świadka R. W. k. 1029-1031/

W okresie wykonywania przez powódkę pracy na podstawie umowy zlecenia Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłosiło konkurs na wolne stanowisko pracy w CMR. Zatrudnienie miało nastąpić na podstawie umowy o pracę. Ogłoszenie pojawiło się w październiku 2013 r. i dotyczyło stanowiska referendarza. Zakres zadań wykonywanych na stanowisku obejmował: współpracę w utrzymaniu ciągłości pracy systemów informatycznych zainstalowanych w CMR w G., tj. systemu (...), systemu e-logbook, systemu powiadomień sms, systemu (...), systemu S. N., w celu zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych z zarządzaniem Programem Operacyjnym RYBY 2007-2013; udział w zakresie testowania nowych wersji oprogramowania, utworzenia dostępu i utrzymywania komunikacji pomiędzy analogicznymi systemami funkcjonującymi w innych krajach, monitorowania poprawności przesyłanych danych, planowania i wdrażania innowacji technicznych w zakresie infrastruktury

IT, w celu zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych z zarządzaniem Programem Operacyjnym RYBY 2007-2013; rozwiązywanie we współpracy z innymi informatykami problemów technicznych występujących w pracy zainstalowanych systemów, likwidowanie nieprawidłowości powstałych w wyniku błędów popełnionych przez użytkowników oraz dokonywanie okresowej analizy stanu systemów przywracając ich prawidłowe funkcjonowanie, w celu zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych z zarządzaniem Programem Operacyjnym RYBY 2007-2013; wprowadzanie do systemu e-logbook danych z dzienników połowowych, deklaracji wyładunkowych oraz dokumentów pierwszej sprzedaży ryb, w celu tworzenia statystycznej bazy danych i zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych z zarządzaniem Programem Operacyjnym RYBY 2007-2013 oraz na rzecz przygotowywania nowej perspektywy finansowej 2014-2020, a także współuczestnictwo przy zarządzaniu siecią komputerową CMR w G., zabezpieczanie ciągłości i prawidłowości funkcjonowania infrastruktury informatycznej oraz bezpieczeństwa danych pozostających w systemie w celu zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych z zarządzaniem Programem Operacyjnym RYBY 2007-2013. Wśród niezbędnych wymagań wskazano wykształcenie wyższe; znajomość języka angielskiego na poziomie komunikatywnym; bardzo dobrą znajomość systemów informatycznych w zakresie technologii internetowych; funkcjonowania baz danych, sposobów zabezpieczania zasobów oraz znajomości sprzętu komputerowego i sieciowego; umiejętność analitycznego myślenia; komunikatywność oraz wiedzę z zakresu Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013. W zakresie wymagań dodatkowych wskazano: wykształcenie wyższe informatyczne; 6-miesięczne doświadczenie w administracji publicznej lub w obszarze kontroli rybołówstwa oraz znajomość języka angielskiego na poziomie bardzo dobrym.

Powódka nie zgłosiła swojej kandydatury w żadnym z konkursów. W wyniku prowadzonego naboru zatrudniona została K. K. (1). Powódka miała świadomość, że otrzymanie etatu w służbie cywilnej wymaga udziału w konkursie. Była to wiedza powszechna. W późniejszym czasie do konkursu przystąpił B. B. (1). Wygrał konkurs i został zatrudniony na podstawie umowy o pracę.

/Dowód: ogłoszenie o pracę k. 13-16, zeznania świadka B. B. (1) k. 747-750, zeznania świadka M. Ś. k. 754, zeznania świadka K. K. (1) k. 815-817, zeznania świadka M. G. (1) k. 817-820/

W marcu 2015 r. powódka zaszła w ciążę. Po uzyskaniu wiedzy o tym, że jest w ciąży powódka przysłała do Naczelnika CMR Z. G., poinformowała go o ciąży oraz o tym, że w związku z tym nie będzie wykonywała w tym czasie pracy, bo pieniądze otrzyma z tytułu ubezpieczenia. Powódka oświadczyła również, że zamierza wystąpić z pismem do Dyrektora Generalnego Ministerstwa, wobec czego Z. G. przekazał powódce potrzebny adres.

Pismem z dnia 07 lipca 2015 r. powódka złożyła Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi propozycję ugody polegającą na zawarciu z powódką umowy o pracę na stanowisku specjalisty w Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. oraz uznaniu, że powódkę łączy z Centrum Monitorowania Rybołówstwa od lipca 2012 r. umowa o pracę, co wiązałoby się z obowiązkiem wypłaty wszystkich roszczeń z tym związanych. W uzasadnieniu powódka wskazała, że jest w 16 tygodniu ciąży, a jej nieprawidłowa forma zatrudnienia pozbawia jej ochrony prawnej. Powódka stwierdziła, że jej praca od lat nosi cechy charakterystyczne dla umowy o pracę. Od 5 lat w tym samym miejscu wykonuje osobiście te same czynności w stałych godzinach pracy pod kierownictwem naczelnika Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G., za które otrzymuje comiesięczne wynagrodzenie. Zdarza się też, że Naczelnik osobiście poleca powódce wykonanie określonego zadania lub zastępstwo innego pracownika w obiegu korespondencji. Dodatkowo powódka wskazała, że kilka osób wykonujących dokładnie te same obowiązki, które wykonuje powódka oraz w ten sam sposób, jest zatrudnionych na podstawie umów o pracę, co stanowi jawny i rażący przykład dyskryminacji.

W odpowiedzi w piśmie z dnia 07 sierpnia 2015 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaprzeczyło jakoby w łączącym powódkę z Ministerstwem stosunku prawnym występowały elementy charakteryzujące stosunek pracy wskazując, że w zawartych umowach cywilnoprawnych został ściśle określony zakres zadań pomocniczych na rzecz Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G., który ulegał zmianom z uwagi na bieżące potrzeby zlecającego, a z wykonania zadań powódka rozliczała się składając cykliczne sprawozdania. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dodało, że z zawartych umów nie wynikało, by realizowane zadania miały być wykonywane w określonym miejscu

i czasie i nie miało miejsca również zobowiązanie ustne w tym zakresie. Wskazało, że o podpisaniu umów zlecenia decydowała wola stron i ich zgodny zamiar na chwilę zawierania umowy. Nadmieniło też, że w trakcie wykonywania przez powódkę umów prowadzony był dwukrotnie otwarty i konkurencyjny nabór na stanowisko referendarza w CMR w G. i do żadnego z tych naborów powódka nie przystąpiła.

Pismem z dnia 21 sierpnia 2015 r. powódka podtrzymała swoją argumentację, zgłosiła swoją gotowość do pracy i wniosła o dopuszczenie do wykonywania pracy.

W okresie zatrudnienia powódka wspominała o woli zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Naczelnik CMR informował powódkę, że być może w przyszłości będzie taka możliwość.

/Dowód: pisma k. 75-80, zeznania świadka Z. G. k. 743-744/

We wrześniu 2015 r. powódka podjęła zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w innej firmie na podstawie umowy o pracę. Powódka wykonywała pracę do października 2015 r., a następnie udała się na zwolnienie lekarskie. ZUS zakwestionował formę tego zatrudnienia uznając, że zawarcie umowy o pracę miało związek z faktem, iż powódka jest w ciąży.

/Dowód: zeznania powódki k. 741 i 982-984/

Za ostatni okres zatrudnienia powódka otrzymała wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia w kwocie 3.200,00 zł brutto miesięcznie.

/Dowód: zaświadczenia k. 152-156/

W dniu 07 grudnia 2015 r. Rada Ministrów wydała Rozporządzenie w sprawie utworzenia Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. 2015, poz. 2078), mocą którego komórki organizacyjne Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi obsługujące sprawy z zakresu działu żeglugi śródlądowej oraz pracownicy obsługujący sprawy tego działu, w tym również Centrum Monitorowania Rybołówstwa w G. weszli w skład nowo utworzonego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 16 listopada 2015 r.

/okoliczności niesporne/

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do pozwu, odpowiedzi na pozew oraz z kart 405-726 na okoliczność jak w pozwie i odpowiedzi na pozew oraz pismach przygotowawczych. Dowody z dokumentów, w szczególności umów zleceń oraz sprawozdań z ich wykonania Sąd uznał za wiarygodne w całości, albowiem nie były one kwestionowane w zakresie autentyczności. Dokumenty te jednakże były kwestionowane przez powódkę w odniesieniu do prawdziwości zadań wpisywanych do treści poszczególnych umów zlecenia, a następnie danych wskazanych w sprawozdaniach okresowych składanych przez powódkę w toku wykonywania poszczególnych umów. Należy wskazać, iż zadania podane w umowach jak zeznał świadek M. G. (1) stanowiły jedynie kreatywne rozwinięcie zadań zleczonych powódce, które w istocie skupiały się na czynnościach kopiowania danych z dzienników połowów. W konsekwencji dowody z dokumentów nie budziły wątpliwości Sądu tak co do autentyczności, jak i twierdzeń w nich zawartych, albowiem świadkowie M. G. (1) czy też R. T. potwierdzili fakt wykonywania przez powódkę czynności zleczonych w treści określonej w umowach, przynajmniej, że treść umów w części dostosowywana była także do zasad ich finansowania.

Ustalenia faktyczne sprawy zostały także oparte na dowodach z zeznań świadków: Z. G. (k. 743-746), B. B. (1) (k. 747-750), L. M. (k. 750-752), F. R. (k. 752-753), M. Ś. (k. 753-755), K. K. (1) (k. 815-817), M. G. (1) (k. 817-820), W. W. (k. 820-822), A. Ś. (k. 823-824), G. W. (k. 831-834), R. T. (k. 834-837), J. W. (k. 838-839), K. L. (k. 978-980), I. N. (k. 980-982) oraz R. W. (k. 1029-1031), a także dowodu z przesłuchania stron, który to dowód został ograniczony

do zeznań powódki (k. 738-742 i 982-984), z uwagi na brak stawiennictwa pozwanej na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 r., mimo prawidłowego wezwania.

Jako wiarygodne w całości Sąd uznał zeznania wskazanych powyżej świadków. Zeznania te Sąd ocenił jako spójne wzajemnie, rzeczowe zgodne z innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie Tworzą one wraz ze złożonymi dokumentami, w szczególności zawieranymi przez strony umowami zlecenia spójny i wiarygodny obraz okoliczności świadczenia pracy przez powódkę.

Sąd ocenił jak wiarygodne zeznanie powódki w zakresie w jakim były one zgodne z zeznaniami świadków. Zauważyć należy, że część zeznania powódki stanowi jej ocenę ex post dotyczącą sposobu realizacji zawartych umów, a nie faktów stanowiących o sposobie ich wykonania.

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 22 § 1 Kodeksu pracy (Dz.U.1974.24.141 z późn.zm.) przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Do konstytutywnych cech stosunku pracy należy dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie oraz wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem oraz odpłatny charakter zatrudnienia / porównaj Kodeks Pracy Komentarz pod redakcją Krzysztofa W. Baran, w Wydanie LEX a Wolters Kluwer Business, Warszawa 2014 strona 174-175/. Zauważyć należy, że historycznie dopiero w 1996 roku dodano do art. 22 kodeksu pracy kryterium „kierownictwo” oraz par 1¹ kodeksu pracy, gdzie stwierdza się, że zatrudnienie w warunkach określonych w art. 22 par 1 kodeksu pracy jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy bez względu na nazwę zawartej umowy. W 2002 roku dodano do art. 22 par 1² kodeksu pracy, w którym podano, że nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy określonych w par 1. Problem odgraniczenia zatrudnienia pracowniczego od pozapracowniczego dotyczył już historycznie problemu z rozróżnianiem umowy o pracę z umowami prawa cywilnego.

W doktrynie prawa pracy wskazuje się także, że dla uznania danego stosunku za stosunek pracy ważnym jest skooperowanie pracy oraz jej wykonanie w ramach przerzucenia ryzyka na pracodawcę. I. zaś cechą zarówno stosunku pracowniczego jak i stosunków cywilnoprawnych jest ich dobrowolność. Zgodnie z art. 65 ustęp 1 i 2 Konstytucji RP każdemu zapewnia się wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz miejsca pracy. Każdy obywatel ma prawo do wolności pracy /art. 10 Kodeksu Pracy./ Cytowane zasady prawa oznaczają, że nikogo nie można przymusić do podjęcia zatrudnienia o charakterze pracowniczym czy też pracodawcy nie można przymusić do zatrudnienia pracownika.

Podporządkowanie pracownika oraz osobiste świadczenie pracy jest cechą wyróżniającą stosunek pracy od innych kategorii stosunków prawnych, w tym stosunków cywilnoprawnych. Podporządkowanie typu pracowniczego ma dla istnienia stosunku pracy charakter podstawowy i konstrukcyjny jak wskazywał Sąd Najwyższy już w wyroku z 20 marca 1965 roku III PU 28/64, OSNCP 1965 nr 9 poz 157/.

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zlecenie należy do umów o świadczenie usług – art. 734 kodeksu cywilnego i należy do umowy starannego działania, którego stronami mogą być dowolne podmioty prawa cywilnego, a którego przedmiotem są różnego rodzaju czynności prawa materialnego, w tym inne czynności zgodne z prawem niebędące czynnościami prawnymi. Umowa zlecenie zgodnie z zasadami swobody umów może zawierać szereg dodatkowych zobowiązań takich jak niepodejmowanie w czasie trwania umowy czynności konkurencyjnych czy też zastrzeżenie zadatku lub innych dodatkowych postanowień umownych. Jeżeli przedmiotem zlecenia jest kompleks czynności obejmujący obok czynności prawnych także czynności faktyczne konieczne jest odpowiednio stosowanie przepisów o zleceniu za pośrednictwem art. 750 kodeksu cywilnego.

Treścią umowy o pracę jest natomiast zobowiązanie się pracownika do wykonywania określonej pracy za wynagrodzeniem. Cechy stosunku pracy, wynikające z art. 22 Kodeksu pracy, wyróżniają go spośród innych stosunków prawnych do niego zbliżonych, w szczególności od umowy zlecenia (art. 734 i następne Kodeksu cywilnego) oraz umowy o dzieło (art. 627 i następne Kodeksu cywilnego), a mianowicie charakteryzuje się on koniecznością osobistego wykonywania pracy określonego rodzaju w ustalonym miejscu i czasie, podporządkowaniem pracownika pracodawcy, wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy i na jego ryzyko, a ponadto odpłatnością pracy. W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania, brak ustalonych godzin pracy) nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Podporządkowanie pracownicze w rozumieniu art. 22 kodeksu pracy nie posiada własnej definicji, jednakże na podstawie analizy piśmiennictwa oraz orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego można przyjąć, iż oznacza ono, że od momentu rozpoczęcia pracy przez okres jej trwania pracownik poddany jest woli zakładu pracy w celu realizacji norm w aspekcie czasu, miejsca, ilości pracy. W wyroku z 6 maja 2009 roku II PK 95/09 Sąd Najwyższy wskazał, że dla podporządkowania pracowniczego charakterystyczne jest to, że może ono być egzekwowane w odróżnieniu od podporządkowania występującego w cywilnoprawnych stosunkach świadczenia usług. W związku z globalizacją rynku pracy pojawiła się w doktrynie oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego pojęcie podporządkowania autonomicznego, które oznacza podporządkowanie pracownika polegające na wyznaczeniu przez pracodawcę czasu pracy i zadań o i nieingerowaniu w sposób ich realizacji. Podporządkowanie autonomiczne ma uzasadnienie w wykonywaniu zawodów twórczych, czy też zawodów medycznych, a także przykładowo telepracy. Ten rodzaj podporządkowania o charakterze zewnętrznym w istocie stanowi podporządkowanie polegające na organizowaniu procesu pracy a nie bieżącym kierownictwem w jej wykonywaniu.

Podporządkowanie autonomiczne jako podporządkowanie pracownicze winno mieć usprawiedliwienie jedynie w adekwatnych do niego zawodach oraz procesach świadczenia pracy, albowiem mogłoby być ono mylone z występującą w umowach o świadczenie usług, umowach o dzieło oraz umowach zlecenia ogólną kontrolą osoby zatrudnionej na podstawie takiej umowy, która jednakże nie może być rozumiana jako podporządkowanie pracownicze.

Zatrudnienie nie musi mieć charakteru pracowniczego. Praca może być świadczona na podstawie umów cywilnoprawnych /wyrok SN z 9 grudnia 1999 roku, I PKN 432/99, L. N. nr (...). Wykonywanie takich samych czynności może występować zarówno w ramach umowy o pracę, jak i umowy cywilnoprawnej, co nie narusza art. 24 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jak i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej /porównaj wyrok SN z 7 października 2004 roku, II PK 29/2004, L. N. nr (...), OSNP 2005, nr 7 poz. 97/. Korzystając z zasady swobody umów strony mogą dowolnie ukształtować treść, cel stosunku prawnego, z zastrzeżeniem, aby nie sprzeciwiały się one właściwości i naturze tego stosunku zobowiązaniowego. Kwalifikacja danej umowy zależy od konkretnego przypadku, przy czym niewątpliwie linią oddzielającą umowę o pracę od umowy cywilnoprawnej jest istnienie podporządkowania pracowniczego w rozumieniu art. 22¹ kodeksu pracy, a zatem kierownictwo podmiotu zatrudniającego oraz wyznaczanie przez niego czasu i miejsca wykonywania pracy. W razie ustalenia, że w danym stosunku prawnym przeważają cechy charakterystyczne dla umowy o pracę, to prowadzi do stwierdzenia nawet wbrew nazwy umowy, że strony łączy stosunek pracy, co wynika z treści art. 22 par 1¹ kodeksu pracy.

Analiza orzecznictwa Sądu Najwyższego w kontekście art. 22 kodeksu pracy pozwala na wywiedzenie, że Sąd Najwyższy zdaje się statuować zasadę woli stron i wyboru podstaw zatrudnienia jako prawa autonomii stron łączącej ich umowy porównaj wyrok z dnia 7 października 2004 roku II PK 29/04, OSNP 2005, nr 7 poz. 97, wyrok z dnia 17 lutego 1998 roku I PKN 532/97, wyrok SN z dnia 7 marca 2006 roku I PK 146/05, wyrok z dnia 7 lipca 2000 roku I PK 727/99, wyrok z dnia 23 września 1998 roku II UKN 229/98/.

W części orzecznictwa Sądu Najwyższego pojawia się natomiast teza, że wola stron ma znaczenie decydujące na etapie rozpoznania sprawy, kiedy to cechy stosunku pracy nie mają charakteru przeważającego. Sąd Najwyższy wskazał w orzecznictwie, iż ocena czy sposób wykonywania umowy ma charakter pracowniczy czy poza pracowniczy winna być

przeprowadzona na podstawie kryteriów z art. 22 par 1 kodeksu pracy, zaś do tych kryteriów zalicza też między innymi wolę stron.

W sytuacji stwierdzenia, że zawarta przez strony umowa wykazuje cechy wspólne dla umowy o pracę i umowy prawa cywilnego z jednakowym nasileniem, rozstrzygający o jej typie powinien być zgodny zamiar i cel umowy, który może być także wyrażony w nazwie umowy /porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1998 roku I PKN 191/98 OSNAPiUS z 1999 roku, Nr 14, poz. 449/. W takim stanie faktycznym o wyborze podstawy zatrudnienia decyduje przede wszystkim zgodna, autonomiczna wola stron. Nie można zakładać, że strony mające pełną zdolność do czynności prawnych miały zamiar zawrzeć umowę o innej treści (np. umowę o pracę) niż tę, którą zawarły (np. umowę zlecenia). Przepisy nie kreują domniemania prawnego zawarcia umowy o pracę w każdym przypadku świadczenia pracy, gdyż każda z form świadczenia pracy pracownicza czy cywilnoprawna może mieć swój byt i uzasadnienie prawne, skoro jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 9 stycznia 2013 roku III AUa 6226/12 nie da się ani generalnie ani w szczególności wykreować nakazu zatrudnienia na podstawie umów o pracę, albo zakazu świadczenia usług w ramach umów cywilnoprawnych o podobnym lub zbliżonym do pracowniczego charakterze.

Dokonując subsumpcji stanu faktycznego pod normę prawną, stwierdzić trzeba, że postępowanie dowodowe nie dało podstaw do przyjęcia, że pomiędzy powódką a pozwanym istnieje stosunek pracy.

Powódka domagała się bowiem ustalenia, że pozostaje zatrudniona przez pozwane Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w W. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 05 lipca 2010 r., czyli tego, że stosunek pracy trwa nadal.

Zauważyć należy, że powódka swoje roszczenie w tym zakresie potwierdzała, będąc reprezentowaną przez pełnomocnika profesjonalnego, przyjmując tezę, że stosunek pracy istniał po dniu 18 lipca 2015 roku, kiedy to zakończyła się ostatnia z zawartych umów zleceń.

Należy zauważyć, że po dniu 18 lipca 2015 roku powódkę nie łączył z pozwanym żaden stosunek prawny, jak i powódka nie wykonywała żadnych czynności na rzecz i w imieniu pozwanego. W okresie po zakończeniu umowy zlecenia powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim do września 2015 roku, zaś we wrześniu 2015 roku zawarła umowę o pracę z inną firmą. Powódka przystąpiła do wykonywania zawartej umowy z innym pracodawcą, co wyklucza uznanie, że pozostawała w gotowości do podjęcia pracy w pozwanej. Zakończenie stosunku zlecenia miało charakter definitywny i nawet przyjęcie, że czynności wykonywane przez powódkę w okresie od początku zawarcia pierwszej z umów zlecenia miałyby charakter umowy o pracę i w związku z jej kilkakrotnym zawarciem przekształciły umowę na czas określony w umowę na czas nieokreślony, nie oznacza, że stosunek pomiędzy stronami nie ustał w dniu 18 lipca 2015 roku poprzez fakty konkludentne takie jak brak świadczenia na rzecz pozwanego jakichkolwiek czynności czy też podjęcie pracy przez powódkę w innym podmiocie. Wskazać trzeba, że do przejścia zakładu pracy powódki, a tym samym zmiany pracodawcy doszło dopiero na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 grudnia 2015 r. Umowy cywilnoprawne były natomiast zawierane z powódką przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W efekcie po stronie pozwanego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej występuje brak legitymacji biernej w zakresie ustalenia istnienia stosunku pracy na czas nieokreślony, skoro od dnia 19 lipca 2015 roku powódkę nie wiązał żaden stosunek z pozwanym jak i z poprzednikiem pozwanego. Gdyby zaś rozważać ustalenie stosunku pracy powódce do dnia 18 lipca 2015 r., to stroną pozwaną powinno być Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, co do którego powódka zrezygnowała z dochodzenia roszczenia, podając, że jedyną stroną przeciwko której występuje z ustaleniem istnienia stosunku pracy jest Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Sąd rozpoznając sprawę uznał, że również w okresie od 5 lipca 2010 roku do 18 lipca 2015 roku powódkę nie wiązał stosunek pracy z pozwanym jak i z poprzednikiem pozwanego, tak więc brak jest możliwości przyjęcia, że pozwana weszła w prawa i obowiązki Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Sposób wykonywania pracy przez powódkę w ramach zawartych umów nie wykazywał cech charakterystycznych i przeważających dla stosunku pracy i brak jest podstaw do stwierdzenia, że immanentną cechą stosunku łączącego

strony była cecha wyłącznie właściwa stosunkowi pracy, która determinowałaby przyjęcie, że praca była wykonywana w ramach stosunku pracy.

O pracowniczym charakterze zatrudnienia nie decyduje rodzaj pracy wykonywanej ale jej sposób i wykonywanie w warunkach podporządkowania. Na pracownicze podporządkowanie składają się takie elementy jak określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności, podpisywanie listy obecności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa, co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych, wykonywanie pracy zmianowej, stała dyspozycyjność czy dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika.

Sąd ustalał w tym postępowaniu jak faktycznie były wykonywane obowiązki przez powódkę, a zwłaszcza czy występował element podporządkowania się poleceniom pracodawcy oraz czy praca miała charakter stały i była realizowana w miejscu i czasie określonym przez pracodawcę. Na podporządkowanie pracownika składa się kierownictwo podmiotu zatrudniającego oraz wyznaczanie przez niego czasu i miejsca wykonywania pracy. Przyjmując takie założenie można twierdzić, że termin "kierownictwo" odnajduje się jedynie w zakresie świadczenia pracy.

Zdaniem Sądu, w ramach łączącego strony stosunku prawnego nie występował charakterystyczny dla stosunku pracy element podporządkowania. Jak zeznali świadkowie przykładowo świadek Z. G., świadek R. T. powódka nie była rozliczana z czasu pracy, lecz z wykonanego zadania. M. W. musiała rozliczać się z wykonanych zadań składając cykliczne sprawozdania. Powódka nie podpisywała listy obecności, a praca, którą wykonywała mogła być świadczona zdalnie spoza budynku CMR, co potwierdziła między innymi świadek K. K. (2) oraz M. G. (2). Na zdalne wykonanie pracy pozwalały możliwości techniczne i było to praktykowane przez niektórych pracowników. Sprawowania kierownictwa nad pracą powódki nie wymagał również rodzaj świadczonej przez powódkę pracy. Była to – jak sama powódka określiła – „praca klepacza”. Praca ta miała charakter pomocniczy w stosunku do zadań Centrum Monitorowania Rybołówstwa. Praca wpisywania danych z papierowych dzienników połowowych do nośników elektronicznych była wykonywana także przez innych pracowników pozwanego, ale powyższe zadanie miało charakter zadania dodatkowego. Urzędnicy zatrudnieni w Centrum mieli przydzielone inne zadania pracownicze, zaś zadanie które zlecone zostało powódce oraz B. B. było zadaniem o charakterze pomocniczym i dodatkowym. W przypadku powódki wykonywanie tego zadania o charakterze pomocniczym było stałe i ciągłe. W tym kontekście przypomnieć należy, że w polskim systemie prawa pracy nie istnieje domniemanie prawne z którego wywodzi się, że określony zespół obowiązków może być wykonywany jedynie w ramach pracowniczego zatrudnienia /takie domniemanie można znaleźć przykładowo w prawie greckim co do przewodników turystycznych czy też w prawie angielskim co do pewnej kategorii osób/. Brak takiego uregulowania pracowniczego zatrudnienia powoduje, że każda praca może być wykonywana zarówno na podstawie umowy o pracę bądź umowy cywilnoprawnej. Logicznym i zgodnym z brakiem stałości zatrudnienia pomiędzy pracownikiem świadczącym czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej w odniesieniu do pracownika zatrudnionego w oparciu o umowę o pracę jest to, że prace techniczne, pomocnicze mogą być przedmiotem umów cywilnoprawnych, a wręcz taki zakres umów jest pożądany dla takiego rodzaju czynności.

Nie można na podstawie dokonanych ustaleń faktycznych uznać, że powódka wykonywała czynności pod kierownictwem pozwanego, gdyż była w pewnym sensie związana godzinami pracy Centrum Monitorowania Rybołówstwa. Fakt przebywania powódki w Centrum w godzinach od 8.15 do 16.15 wynikał wyłącznie z organizacji pracy i był rozwiązaniem najbardziej korzystnym dla obu stron. Zauważyć jednakże należy, że z zeznań przesłuchanych świadków nie wynika, że powódka była zobowiązana do przebywania w zakładzie pracy w podanych godzinach. Wręcz przeciwnie, świadkowie w sposób spójny podawali, że nie wiedzą kiedy powódka przebywała w Centrum, a zdarzało się, że w ogóle powódki nie widzieli w miejscu pracy. Świadek Z. G. również nie potwierdził, aby powódce zlecił przebywanie w Centrum w tak oznaczonych godzinach. Świadek M. G. (1), R. T., K. K. (2) potwierdzili nadto,

że możliwym było wykonywanie przez powódkę pracy w sposób zdalny, co oznacza, że w ogóle powódka nie była zobowiązana do przebywania w Centrum.

Należy przy tym zauważyć, że nawet gdyby uznać, że w umowie zlecenia występuje określenie czasu pracy, to ono nie dyskwalifikuje danej umowy jako umowy zlecenia. Są sytuacje, w których czas pracy zleceniobiorcy jest determinowany rodzajem pracy wykonywanej przez niego pracy, nie przesądza to jednak o istnieniu stosunku pracy. Trudno przykładowo uznać, żeby osoby wykonujące prace porządkowe w firmie pracowały w takich samych godzinach jak pracownicy umysłowi, przeszkadzając de facto w wykonywaniu obowiązków. Nie sposób także sobie wyobrazić aby powódka przychodziła po odbiór papierowych dzienników połowowych w czasie w jakim nie było obecnego pracownika odpowiadającego za wydawania tych dokumentów.

O wykonywaniu pracy w ramach stosunku pracy przez powódkę nie przesądza również korzystanie z narzędzi zleceniodawcy, skoro jak podano wcześniej umowa zlecenia może zawierać szereg dodatkowych postanowień umownych, w tym takich które ułatwiają wykonywanie zlecenia właśnie poprzez umożliwienie korzystania z pomieszczenia, prądu, narzędzia dającego zlecenie. Powyższe co prawda jest cechą stosunku pracy, ale także może być cechą stosunków cywilnoprawnych.

Za szczególnie istotną w świetle niniejszej sprawy oraz charakteru łączącego strony stosunku należy uznać okoliczność, że okres nieobecności w Centrum Monitorowania Rybołówstwa z powodu choroby nie wpływa na wysokość otrzymywanego przez powódkę wynagrodzenia z tytułu umowy. Wynagrodzenie powódki nie było pomniejszane jak ma to miejsce w typowej sytuacji w odniesieniu do pracowników i nie miało również charakteru wynagrodzenia chorobowego. Okoliczność ta świadczy o oderwaniu pracy powódki od czasu jej świadczenia, w tym sensie, że pobyt powódki w budynku CMR, czy nawet faktyczne wykonywanie pracy w danym czasie nie determinowały otrzymywania przez nią wynagrodzenia. Wiarygodnym zatem są twierdzenia świadków, że powódka była rozliczana za efekty wskazane w sprawozdaniu, czyli za wykonane zadania, a nie za czas poświęcony na ich wykonanie.

O istnieniu pomiędzy stronami stosunku pracy w omawianym okresie 2010 – 2015 nie świadczy także kryterium „włączenia do zakładu pracy” /definicja (...) Organizacji Pracy wynikająca z Zalecenia numer 198/ bądź inaczej nazywane skooperowanie czyli zespołowość, oznaczającą znaczenie pracownika dla działalności pracodawcy, podległość jego regulacjom i procedurom jak i również struktura zatrudnienia i jej charakter w kontekście wykonywanych zadań. Z ustaleń faktycznych sprawy wynika, że współpracownicy powódki nie wiedzieli zawsze czy powódka jest w pracy czy nie. Urzędnicy pracujący w Centrum byli świadomi, że powódkę z pozwanym łączyła umowa zlecenia i w tym kontekście jest to innego rodzaju zatrudnienie od zatrudnienia pracowniczego. Powódka nie podlegała ani reżimowi czasowemu, ani reżimowi organizacyjnemu polegającemu na podpisywaniu list obecności. Zauważalnym w sprawie jest to, że w spornym okresie czasu powódka wykonująca głównie prace polegające na wpisywaniu dzienników połowowych do systemów ten rodzaj pracy na podstawie umowy zlecenia wykonywała z inną osobą B. B. (3). Te dwie osoby w Centrum Monitorowania Rybołówstwa wykonywały te same zadania i były zatrudnione na tej samej podstawie prawnej. Podkreślenia wymaga to, że w tym czasie do zadań żadnego innego urzędnika nie należały li tylko tego rodzaju czynności. Przedstawione ustalenia faktyczne pozwalają na uznanie, że powódka nie była osobą wyróżniającą się wśród grupy współpracowników jedynie z uwagi na rodzaj zawartej umowy, lecz rodzaj zadań determinował przynależność do osób zatrudnionych w oparciu o umowę cywilnoprawną.

Na podstawie dotychczasowych rozważań Sąd uznał, że umowy zawierane przez powódkę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi miały cechy wspólne zarówno dla umowy o pracę jak i umowy prawa cywilnego, co determinowało do oceny typu umowy poprzez zgodny zamiar i cel, który może także być wyrażony w nazwie /porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 roku II PK 81/15/.

Uwypuklić należy, że strony same wybierają rodzaj umowy, decydując się na odrębny reżim prawny, który jest konsekwencją wyboru. W wyroku z dnia 3 czerwca 1998 roku I (...) 170/98 Sąd Najwyższy wskazał, że treść art. 22 par 1¹ kodeksu pracy nie ma na celu przełamania zasady pacta sunt servanta, a jedynie stanowi ochronę osoby,

która świadczą pacę została pozbawiona przez pracodawcę wskutek nadużycia pozycji ekonomiczno – organizacyjnej przewagi statusu pracowniczego.

Jak trafnie orzekł Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 24 września 2013 r. w sprawie III AUa 301/13: „Jeżeli w wyniku posłużenia się metodą typologiczną okaże się, że cechy charakterystyczne stosunku pracy nie mają charakteru dominującego (przeważającego), znajdzie konieczność sięgnięcia po kolejne metody interpretacyjne. Powszechnie przyjmuje się, że w razie niemożności wyselekcjonowania w danej więzi prawnej cech przeważających, charakterystycznych dla stosunku pracy lub niemożliwości zbadania faktycznego sposobu wykonywania zobowiązania zachodzi konieczność posiłkowania się ogólnymi regułami wykładni oświadczeń woli, czyli wytycznymi zawartymi w art. 65 KC. W przypadku gdy reguły wykładni wskazane w przepisie art. 65 KC nie pozwolą na jednoznaczne wnioski, znajdzie konieczność odwołania się do nazwy umowy, jaką nadały jej strony.” (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 lutego 2016 r. wydany w sprawie III AUa 1577/15).

Zgodnie z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie może być wątpliwości, że wolą stron było zawieranie kolejnych umów zlecenia. Wskazywali na to jednoznacznie dyrektorzy generalni podpisujący umowy w imieniu strony pozwanej. Zeznali oni przy tym, że na inną umowę nie było zgody również z tego względu, że nie było na to środków finansowych. Zaznaczyć trzeba w tym miejscu, że tryb finansowania w Ministerstwie (...) umów o pracę i umów cywilnoprawnych był różny. Te drugie, jako pomocnicze w stosunku do zadań CMR, były finansowane przede wszystkim ze środków Programu Operacyjnego PRO RYBY. Sama powódka przystępując do podpisywania umów zlecenia również wiedziała, z uwagi na swoje wykształcenie oraz prowadzone rozmowy w czasie rekrutacji, że podpisywane przez nią umowy mają charakter cywilnoprawny. Wskazać trzeba chociażby, że o pracy w CMR powódka dowiedziała się od znajomego B. B. (3), który wykonywał tożsame czynności co zlecone powódce w oparciu o umowę cywilnoprawną i przez długi czas świadczył tę pracę w ten sposób. Świadomość powódki w tym zakresie musiała również wynikać z treści zawieranych umów, czy choćby ze składanych przez nią deklaracji dotyczących objęcia jej dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym.

Powódka po pół roku od zawarcia pierwszej umowy sygnalizowała, że dąży do zatrudnienia w ramach stosunku pracy, ale dyrektor CMR nie składał jej w tym zakresie stanowczych zapewnień, wskazywał jedynie, że istnieją przeszkody finansowe i że nie jest to w przyszłości wykluczone. Zeznania te należy ocenić za zgodne z ustalonym stanem faktycznym. W korpusie służby cywilnej obligatoryjny jest tryb konkursowy, co było wiedzą notoryjną i było powódce wiadome. Brak środków na uruchomienie etatu pracowniczego w korpusie służby cywilnej oznaczał dla strony pracodawcy li tylko możliwość dzielenia zadań na główne i pomocnicze celem umożliwienia zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, których realizacja służyła odciążaniu urzędników w pracy a jednocześnie tworzyła miejsce do wykonania zadań na szeroko pojętym rynku pracy w ramach zatrudnienia niepracowniczego. Powódka miała świadomość zarówno tego, że poprzednik pozwanego nie ma woli do zawarcia z nią innego stosunku aniżeli zaoferowany z uwagi na chociażby względy finansowe, zaś powódka powyższe akceptowała i przystępowała do zawierania kolejnych umów zlecenia. Znamiennym jest i to, że w czasie wykonywania zleceń dla poprzednika pozwanej powódka nie przystąpiła do konkursu na stanowisko urzędnicze pomimo, iż jak wynika z zeznań świadka K. K. (1) do konkursu przystąpili także pracownicy nie legitymujący się wykształceniem informatycznym.

Strony w ramach granic swobody umów zgodnie z autonomiczną ich wolą układają stosunek prawny pomiędzy sobą. Kwestią decydującą dla ustalenia stosunku pracy jest to czy stosunek prawny odpowiada cechom stosunku pracy /porównaj postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2014 roku III PK 74/13/. W tej sprawie podpisując umowę zlecenia strony miały świadomość jaka umowa jest przez nie podpisywana i jakiemu reżimowi ona podlega. Zawarte umowy były też charakterystycznie dla tego rodzaju stosunku wykonywane, gdyż dotyczyły prac pomocniczych, nie wymagających kierownictwa przełożonego. Nadto, każde zlecenie było poprzedzane nową umową, której zawarcie nie było pewne i zależało od analizy zapotrzebowania i sposobu finansowania.

Zdaniem Sądu, w świetle powyższych rozważań nie można uznać, że powódkę łączyła w okresie od 5 lipca 2010 roku do 18 lipca 2015 roku umowa o pracę, albowiem zarówno sposób wykonywania pracy jak i wola stron i wreszcie nazwa zawartej pomiędzy nimi umowy nie może determinować takiej oceny.

Rozstrzygając powyższą sprawę Sąd podziela w całej rozciągłości pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 25 maja 2016 roku wydanym w sprawie II PK 185/15, system L., w którym stwierdza się, że urząd administracji publicznej ma zdolność zatrudnienia pracowników jako pracodawca nie tylko w służbie cywilnej, a zatem oświadczenia woli można ustalać na podstawie art. 60 kc i 65 kc autonomicznie bez uzależnienia zatrudnienia tylko do pracy na warunkach wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej /Dz. U z 2014 roku poz. 1111 ze zm./. Sam fakt zdolności do zatrudnienia poza korpusem służby cywilnej nie przesądza jednakże o tym, że taka była wola stron w niniejszej sprawie. Okoliczności faktyczne tej sprawy przeczą tezie aby praca była wykonywana w sposób adekwatny do art. 22 par 1 kp, zaś wola i zamiar stron zawierających umowy zlecenia przesądzają, że ich celem było podjęcie zatrudnienia niepracowniczego.

Z tych względów, na podstawie art. 22 par 1 kp a contrario w zw. z art. 65 kc w zw z art. 300 kp orzeczono jak w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 461 ze zm.), zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie. Należy wskazać, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się natomiast wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Wysokość stawki wynagrodzenia adwokata reprezentującego stronę pozwaną została określona według stanu prawnego obowiązującego na dzień wniesienia pozwu.

W punkcie III wyroku Sąd na podstawie art. 97 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 623 ze zm.) przeniósł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni koszty sądowe, od obowiązku uiszczenia których powódka była zwolniona z mocy prawa. Zgodnie z wskazanym przepisem, w toku postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy o roszczenia pracownika wydatki obciążające pracownika ponosi tymczasowo Skarb Państwa. Sąd pracy w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji rozstrzyga o tych wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113, z tym że obciążenie pracownika tymi wydatkami może nastąpić w wypadkach szczególnie uzasadnionych. Mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd zdecydował o przeniesieniu kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni.

SSR Joanna Wojnicka – Blicharz